

**PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW**

DNR-73-72(11)/09/WK
BK/NR-0271-242/08/AI

Warszawa, 22 maja 2009 r.

DECYZJA DNR-2/135/2009

Na podstawie art. 41 c ust. 2 pkt 2) ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. o systemie oceny zgodności (Dz. U. z 2004 r. Nr 204, poz. 2087 ze zm.) oraz art. 1 i art. 16 ust. 1 ustawy z dnia 10 lipca 2008 r. o zniesieniu Głównego Inspektora Inspekcji Handlowej, o zmianie ustawy o Inspekcji Handlowej oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 157, poz. 976)

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów

umarza wszczęte z urzędu postępowanie w sprawie wprowadzenia do obrotu przez importera Stanisława Krzyżewskiego prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą P.H. KRIS z siedzibą w Stanisławowie Pierwszym, zabawki – „kajdanki”, ITEM. No. k-20815, kod kreskowy 5906160120815, produkcji chińskiej, niezgodnej z zasadniczymi wymaganiami określonymi w § 7 ust. 1 oraz § 21 ust. 1 rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 14 listopada 2003 r. w sprawie zasadniczych wymagań dla zabawek (Dz. U. Nr 210, poz. 2045), w związku z usunięciem niezgodności wyrobu z zasadniczymi wymaganiami.

UZASADNIENIE

W toku kontroli przeprowadzonej w Częstochowie, inspektorzy Wojewódzkiego Inspektoratu Inspekcji Handlowej w Katowicach Delegatura w Częstochowie, stwierdzili w ofercie handlowej zabawkę – „kajdanki”, ITEM. No. k-20815, kod kreskowy 5906160120815.

Przedmiotową zabawkę importer zakupił od NEWSUN (HONG KONG) COMPANY, B3201 KING WAH HOUSE SHAN KIN ESTATE TUEN HONG KONG.

Zabawkę stanowią kajdanki i dołączony do nich zestaw dwóch kluczyków. Kajdanki wykonane są z metalu; składają się z dwóch obręczy połączonych ze sobą dwoma metalowymi owalnymi ogniwami. Każda z obręczy składa się z części nieruchomej, na której umieszczony jest zamek z zapadką oraz wytłoczone napisy: Made in China, No 388 oraz części ruchomej złączonej z częścią nieruchomą za pomocą nitu. Część ruchoma zakończona jest dziewięcioma ząbkami (szczęką), które zazębiają się z zapadką. Po uniesieniu w górę bolca zapadki zatrzymującego część ruchomą przechodzi ona swobodnie przez prześwit części nieruchomej. Taka sama możliwość istnieje przy opuszczonym bolcu, przy użyciu niewielkiej siły w kierunku uwięzionej ręki. Opuszczony bolec zapadki powoduje, iż kajdanki są zamknięte (nie można ich otworzyć przez cofnięcie szczęki, mechanizm zapadkowy blokuje ruch tylko w jedną stronę), jednakże nie są zablokowane i część ruchoma każdej z obręczy może obrócić się wokół punktu łączącego ją z częścią nieruchomą o 360°. Aby otworzyć kajdanki należy unieść bolec lub włożyć i przekręcić go w prawą stronę.

Na tekturce znajdują się następujące napisy: „*Hand cuffs, real die-cast metal; real working lock&keys, city police. Made in China, No. JS 388, przeznaczenie dla określonej grupy wiekowej: for ages 8+ years*”. Ponadto umieszczono na niej następujące informacje: instrukcja obsługi w języku angielskim, graficzny sposób zamykania i otwierania kajdanek, znak CE o wysokości 12 mm.

Na odwrocie tekturki umieszczono dwie naklejki importera z następującymi danymi: „*Importer: KRIS, 05-126 Stanisławów I, ul. Konwaliowa 8. Nieodpowiednie dla dzieci poniżej 3 lat! Zawiera małe elementy – niebezpieczeństwo połknięcia! Do stosowania pod nadzorem osoby dorosłej. Wyprodukowano w Chinach. Opakowanie zachować celem udzielenia informacji. Zabawka kajdanki. ITEM No. k – 20815*”. Ponadto: kod kreskowy, znak CE o wysokości czcionki 10 mm, znak graficzny ostrzegawczy dotyczący wieku (0-3).

Przedmiotową zabawkę w toku kontroli poddano badaniom organoleptycznym. W wyniku przeprowadzonych badań stwierdzono, iż zabawka nie spełnia wymagań zasadniczych określonych w § 7 ust. 1 rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 14 listopada 2003 r. w sprawie zasadniczych wymagań dla zabawek (Dz. U. Nr 210, poz. 2045), zwanego dalej „rozporządzeniem” ze względu na to, iż konstrukcja kajdanek wykonanych z metalu stwarza ryzyko uszkodzenia ręki, z uwagi na brak mechanizmu blokującego obrót części ruchomej kajdanek o 360° względem punktu z częścią nieruchomą. Mechanizm zamykający nie stanowi zabezpieczenia przed dalszym zaciśnięciem ruchomej metalowej części na nadgarstku dziecka.

Ponadto stwierdzono, iż zabawka nie spełnia wymagań zasadniczych określonych w § 21 ust. 1 rozporządzenia, z uwagi na brak instrukcji używania w języku polskim.

W związku z powyższym w dniu 12 sierpnia 2008 r. Śląski Wojewódzki Inspektor Inspekcji Handlowej wydał kontrolowanemu, z siedzibą w Częstochowie, zakaz dalszego przekazywania użytkownikowi, konsumentowi i dystrybutorowi 15 sztuk ww. zabawki.

W dniu 24 września 2008 r. Główny Inspektor Inspekcji Handlowej wszczął z urzędu przeciwko importerowi Stanisławowi Krzyżewskiemu prowadzącemu działalność gospodarczą pod nazwą P.H. KRIS z siedzibą w Stanisławowie Pierwszym (zwanej dalej „stroną”), postępowanie administracyjne w sprawie wprowadzonej do obrotu zabawki – „kajdanki”, ITEM. No. k-20815, kod kreskowy 5906160120815, produkcji chińskiej, niespełniającej wymagań rozporządzenia, określonych w następujących przepisach:

- § 7 ust. 1, ze względu na to, iż konstrukcja kajdanek wykonanych z metalu stwarza ryzyko uszkodzenia ręki, z uwagi na brak mechanizmu blokującego obrót części ruchomej kajdanek o 360° względem punktu z częścią nieruchomą; mechanizm zamykający nie stanowi zabezpieczenia przed dalszym zaciśnięciem ruchomej metalowej części na nadgarstku dziecka,
- § 21 ust. 1, z uwagi na brak instrukcji używania w języku polskim.

W dniu 3 października 2008 r. Główny Inspektor Inspekcji Handlowej przedłużył wydany dla kontrolowanego, w Częstochowie, zakaz dalszego przekazywania użytkownikowi, konsumentowi i dystrybutorowi 15 sztuk ww. zabawki, niezgodnej z zasadniczymi wymaganiami do czasu zakończenia postępowania.

Pismem z dnia 5 października 2008 r., które wpłynęło do Głównego Inspektoratu Inspekcji Handlowej w dniu 9 października 2009 r., strona poinformowała, że po otrzymaniu pisma zawiadamiającego o wszczęciu z urzędu postępowania natychmiast podjęła działania naprawcze. Strona przetłumaczyła instrukcję użytkowania na język polski oraz skontaktowała się ze swoimi odbiorcami w celu ustalenia stanów magazynowych przedmiotowej zabawki. Zobowiązała się również przekazać stosowne oświadczenia. Jednocześnie strona zakwestionowała zarzut dotyczący niespełniania przez zabawkę zasadniczych wymagań określonych w § 7 ust. 1 rozporządzenia. Zdaniem strony przedmiotowa zabawka zgodnie z oznakowaniem przeznaczona została dla dzieci powyżej 8 roku życia oraz pod nadzorem osoby dorosłej, a stopień zagrożenia zdrowia i ryzyko zranienia występujące w związku z używaniem kajdanek jest współmierny do wyznaczonego wieku. W opinii strony ośmioletnie dzieci nie są w stanie tak zaciśnąć kajdanek, aby spowodować uszkodzenie ręki.

Ponadto strona poinformowała, iż do chwili obecnej strona nie zanotowała żadnej reklamacji oraz faktycznego uszkodzenia ręki. Strona podkreśliła jednocześnie, że zabawka przeszła pozytywnie wyniki badań na zgodność z normami dotyczącymi bezpieczeństwa zabawek, co wynika z przedłożonego sprawozdania z badań. Wystąpiła jednocześnie o wskazanie podstawy zakwestionowania braku mechanizmu blokującego obrót części ruchomej kajdanek o 360°.

W dniu 4 listopada 2008 r. zwrócono się do Wojewódzkiego Inspektoratu Inspekcji Handlowej w Katowicach o ustosunkowanie się do zarzutów wniesionych przez importera dotyczących niespełnienia przez zabawkę zasadniczych wymagań określonych w § 7 ust. 1 rozporządzenia.

W dniu 13 listopada 2008 r. wpłynęło do Głównego Inspektoratu Inspekcji Handlowej pismo, w którym Śląski Wojewódzki Inspektor Inspekcji Handlowej potrzymał swoje stanowisko odnośnie niespełniania przez zabawkę „kajdanki”, ITEM. No. k-20815, kod kreskowy 5906160120815, zasadniczych wymagań określonych w § 7 ust. 1 rozporządzenia. W jego opinii umieszczenie ostrzeżenia: „*Pod nadzorem osoby dorosłej*”, nie jest wystarczające dla zapewnienia bezpieczeństwa użytkowania zabawki. Dzieci w wieku powyżej 8 lat, dla których producent przeznaczył zabawkę, dysponują większą siłą, co stwarza zagrożenie uszkodzenia ręki podczas zabawy. Użytkowanie metalowych kajdanek (z wadą konstrukcyjną bez blokady) odbiegające od zwykłego, ale dającego się przewidzieć sposobu, polegające na długotrwałym zaciśnięciu kajdanek na nadgarstku przez drugie dziecko (zamknięcie kluczykiem daje możliwość dalszego przesunięcia w kierunku nadgarstka), może spowodować niedokrwienie ręki. W związku z powyższym blokada jest niezbędna i bezwarunkowo konieczna. Natomiast w przypadku kajdanek dla osób dorosłych skuteczną blokadą jest kluczyk, przez co nie ma możliwości przesunięcia ich w żadną stronę na nadgarstkach.

W piśmie z dnia 15 grudnia 2008 r. strona poinformowała, że zakończyła działania naprawcze odnośnie ww. zabawki na dowód, czego przekazała wzór poprawionej instrukcji użytkowania oraz część potwierdzonych za zgodność z oryginałem kopii oświadczeń odbiorców o nieposiadaniu zabawki na stanie magazynowym bądź o dołączeniu poprawionej instrukcji użytkowania do wyrobu.

Z dniem 31 grudnia 2008 r. na podstawie art. 1 ust. 1 ustawy z dnia 10 lipca 2008 r. o zniesieniu Głównego Inspektora Inspekcji Handlowej, o zmianie ustawy o Inspekcji Handlowej oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 157, poz. 976), zniesiony został Główny Inspektor Inspekcji Handlowej będący organem Inspekcji Handlowej, zaś zgodnie z ust. 2

jego dotychczasowe obowiązki przejął Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów. W myśl art. 16 ust. 1 te same ustawy postępowania wszczęte i niezakończone przez Głównego Inspektora Inspekcji Handlowej są prowadzone przez Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów.

W dniu 2 marca 2009 r. strona ponownie poinformowała, że przychyliła się do zarzutów odnośnie braku instrukcji użytkowania w języku polskim, dlatego zaraz po otrzymaniu zawiadomienia o wszczęciu postępowania podjęła działania naprawcze, co potwierdzają przesłane kopie oświadczeń odbiorców. Jednocześnie w sprawie bezpieczeństwa użytkowania zabawki strona oświadczyła, że zabawka przeszła badania i spełnia wymagania norm dotyczących bezpieczeństwa zabawek. Ponadto wykonane przez stronę doświadczenia wykazały, że bolec bezpieczeństwa powoduje natychmiastowe otwarcie kajdanek – można go użyć, nawet mając na sobie zaciśnięte obie obręcze. Ponadto strona przedłożyła kolejne oświadczenia odbiorców o nieposiadaniu zabawki na stanie magazynowym bądź dołączeniu do wyrobu poprawionej instrukcji użytkowania.

W dniu 31 marca 2009 r. Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów zlecił Śląskiemu Wojewódzkiemu Inspektorowi Inspekcji Handlowej przeprowadzenie badań próbki kontrolnej przedmiotowej zabawki w akredytowanym Laboratorium Inżynierii Maszynowej i Środowiska Instytutu Technologii Górniczo-Hutniczej „KOMAG” w Gliwicach w zakresie zgodności z normą PN-EN 71-1:2007(U) „Bezpieczeństwo zabawek. Część 1 Właściwości mechaniczne i fizyczne”.

Pismem z dnia 16 marca 2009 r., które wpłynęło do Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w dniu 23 marca 2009 r. strona poinformowała, że producent projektując zabawkę przewidział możliwość wystąpienia urazów i zagrożeń zdrowia podczas używania ww. zabawki, dlatego zabawka pozbawiona jest kantów oraz posiada bolec bezpieczeństwa. Fakt, że jest ona bezpieczna potwierdzają badania laboratoryjne. Ponadto strona wyjaśniła, że nie dołączyła wcześniej instrukcji użytkowania w języku polskim, gdyż jej zdaniem nie wymagały tego względy bezpieczeństwa, z uwagi na fakt, że zabawka uzyskała pozytywne wyniki badań w laboratorium chińskim. Strona poinformowała, że po otrzymaniu zawiadomienia o wszczęciu postępowania natychmiast dostosowała się do zaleceń. Ze względu na powyższe strona zwróciła się o umorzenie prowadzonego postępowania.

W dniu 5 maja 2009 r. Śląski Wojewódzki Inspektor Inspekcji Handlowej przekazał wyniki badań laboratoryjnych próbki kontrolnej ww. zabawki. Zabawkę poddano badaniom pod kątem wymagań normy PN-EN 71-1:2007(U) „Bezpieczeństwo zabawek. Część 1

Właściwości mechaniczne i fizyczne” dotyczących materiałów (pkt 4.1), krawędzi (pkt 4.7), ostrzy i drutów (4.8) oraz ostrzeżeń i instrukcji użytkowania (pkt 7.1, 7.2, 7.5).

W wyniku badań stwierdzono, że ww. zabawka nie spełnia wymagań dla zabawek funkcjonalnych określonych w pkt 7.5 ww. normy PN-EN 71-1:2007 (U) dotyczącym ostrzeżeń i instrukcji użytkowania dla ww. zabawek. Na zabawce oraz jej opakowaniu nie umieszczono napisu ostrzegawczego: „*Ostrzeżenie! Zabawkę można użytkować pod bezpośrednim nadzorem osób dorosłych*”. Ponadto stwierdzono, że nie zaopatrzone zabawki w niezbędne wytyczne zawierające instrukcje robocze i działania zapobiegawcze. Stwierdzono również, że zabawka nie posiada ostrzeżenia, że niedostosowanie się do zaleceń podanych w ww. wytycznych może narazić użytkownika na niebezpieczeństwo (np. otarcie lub zranienie). Nie podano także informacji, że do zabawki nie mogą mieć dostępu małe dzieci.

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów ustalił i stwierdził:

Stanisław Krzyżewski prowadzący działalność gospodarczą pod nazwą P.H. KRIS z siedzibą w Stanisławowie Pierwszym jest importerem, który wprowadził do obrotu zabawkę – „kajdanki”, ITEM. No. k-20815, kod kreskowy 5906160120815. Zgodnie z art. 5 pkt 2) ustawy o systemie oceny zgodności, przez wprowadzenie do obrotu wyrobu – należy rozumieć udostępnienie przez producenta, jego upoważnionego przedstawiciela lub importera, nieodpłatnie albo za opłatą, po raz pierwszy na terytorium państwa członkowskiego Unii Europejskiej lub państwa członkowskiego Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – strony umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym wyrobu w celu jego używania lub dystrybucji.

Zaś zgodnie z art. 5 pkt 21) ustawy o systemie oceny zgodności, za importera uważa się osobę fizyczną lub prawną albo jednostkę organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej, mającą siedzibę na terytorium państwa członkowskiego Unii Europejskiej lub państwa członkowskiego Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – strony umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym, która wprowadza do obrotu lub oddaje do użytku wyroby pochodzące z państw trzecich. Na opakowaniu została umieszczona informacja, że wyroby wyprodukowano w Chinach.

Zgodnie z art. 6 ust. 1 pkt 1) ustawy o systemie oceny zgodności, wyroby wprowadzane do obrotu lub oddawane do użytku podlegają ocenie zgodności z zasadniczymi wymaganiami określonymi w przepisach wydanych na podstawie art. 9 ust. 1 ww. ustawy. W przypadku zabawek, wyroby takie podlegają rozporządzeniu Ministra Gospodarki, Pracy

i Polityki Społecznej z dnia 14 listopada 2003 r. w sprawie zasadniczych wymagań dla zabawek (Dz. U. Nr 210, poz. 2045 ze zm.).

Przedmiotową zabawkę w toku kontroli poddano badaniom organoleptycznym. W wyniku przeprowadzonych badań stwierdzono, iż zabawka nie spełnia wymagań zasadniczych określonych w § 7 ust. 1 rozporządzenia, ze względu na to, iż konstrukcja kajdanek wykonanych z metalu stwarza ryzyko uszkodzenia ręki, z uwagi na brak mechanizmu blokującego obrót części ruchomej kajdanek o 360° względem punktu z częścią nieruchomą. Uznano, że mechanizm zamykający nie stanowi zabezpieczenia przed dalszym zaciśnięciem ruchomej metalowej części na nadgarstku dziecka.

Ponadto stwierdzono, iż zabawka nie spełnia wymagań zasadniczych określonych w § 21 ust. 1 rozporządzenia, z uwagi na brak instrukcji używania w języku polskim.

Mając na uwadze powyższe, Główny Inspektor Inspekcji Handlowej w dniu 24 września 2008 r. wszczął z urzędu przeciwko stronie postępowanie administracyjne w sprawie wprowadzenia do obrotu zabawki – „kajdanki”, ITEM. No. k-20815, kod kreskowy 5906160120815, produkcji chińskiej, niezgodnej z zasadniczymi wymaganiami określonymi w § 7 ust. 1 oraz § 21 ust. 1 rozporządzenia, mające na celu usunięcie niezgodności wyrobu lub wycofanie go z obrotu.

W toku postępowania strona zakwestionowała zarzut Prezesa UOKiK dotyczący niespełniania przez zabawkę zasadniczych wymagań określonych w § 7 ust. 1 rozporządzenia, uznając, że stopień zagrożenia zdrowia i ryzyko zranienia występujące w związku z używaniem kajdanek jest współmierny do wyznaczonego wieku. Jednocześnie podjęła działania naprawcze, mające na celu usunięcie niezgodności z § 21 ust. 1 rozporządzenia. Strona przedłożyła wzór instrukcji użytkowania w języku polskim, kopie poświadczonych za zgodność z oryginałem oświadczeń odbiorców o nieposiadaniu zabawki na stanie magazynowym bądź o dołączeniu instrukcji użytkowania do wyrobu.

Po przeanalizowaniu zgromadzonego materiału dowodowego, w tym wyników badań laboratoryjnych próbki kontrolnej ww. wyrobu, Prezes UOKiK uznał argumenty strony w zakresie zgodności z wymaganiami określonych w § 7 ust. 1 rozporządzenia. W postępowaniu nie zebrano dostatecznych dowodów potwierdzających, że konstrukcja zabawki wykonanej z metalu stwarza niebezpieczeństwo uszkodzenia ręki, z uwagi na brak mechanizmu blokującego obrót części ruchomej kajdanek o 360° względem punktu z częścią nieruchomą. Norma EN 71-1 nie określa wymagań w zakresie bezpieczeństwa elementu zaciskającego kajdanki na nadgarstkach dziecka. W wyniku badań laboratoryjnych nie stwierdzono ostrości krawędzi oraz zadziórów powodujących rany lub otarcia. Zabawka

przeszła również pozytywnie badania ogólne dla ostrzy i drutów, które wykazały, że dostępne zakończenia zapadki obejm oraz zakończenia ruchomej części obejm kajdanek nie są ostre i nie stwarzają nadmiernego ryzyka zranienia.

Prezes UOKiK uznał, że importer usunął niezgodność wyrobu z § 21 ust. 1 rozporządzenia, na dowód, czego przedłożył wzór instrukcji użytkowania w języku polskim oraz potwierdzone za zgodność z oryginałem kopie oświadczeń odbiorców o dołączeniu poprawionej instrukcji użytkowania do wyrobu oraz braku wyrobu na stanie magazynowym. Należy również podkreślić, że przedłożona instrukcja użytkowania zawierała informacje i ostrzeżenia określone w pkt 7.5 normy PN-EN 71-1:2007 (U) „Bezpieczeństwo zabawek. Część 1 Właściwości mechaniczne i fizyczne”.

Zgodnie z art. 41c ust. 2 ustawy o systemie oceny zgodności, organ prowadzący postępowanie wydaje decyzję o umorzeniu postępowania, jeżeli stwierdzi, że wyrób spełnia zasadnicze lub inne wymagania; niezgodność wyrobu z zasadniczymi lub innymi wymaganiami została usunięta albo wyrób został wycofany z obrotu lub z użytku; postępowanie z innych przyczyn stało się bezprzedmiotowe.

Biorąc pod uwagę powyższe, Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów stwierdził, iż z uwagi na usunięcie niezgodności wyrobu z zasadniczymi wymaganiami, zasadne jest umorzenie postępowania.

W tym stanie rzeczy postanowiono, jak w sentencji.

Pouczenie

Na podstawie art. 127 § 3 Kodeksu postępowania administracyjnego od niniejszej decyzji stronie nie służy odwołanie, jednakże strona niezadowolona z niniejszej decyzji może, w terminie 14 dni od dnia jej doręczenia, zwrócić się do Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z wnioskiem o ponowne rozpatrzenie sprawy.

Z up. Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów
Małgorzata Kozak
Wiceprezes